

Oma- ja valvonta

Terveydensuojelulain 2 §:n mukaan toiminnanharjoittajalla on velvollisuus tunnistaa toimintaan liittyvät riskit, seurata niihin vaikuttavia tekijöitä ja estää terveyshaittojen synty (oma- ja valvonta). Suositeltavaa on laatia kirjallinen oma- ja valvontasuunnitelma, joka on kaikkien luettavissa, käytettävissä ja hyödynnettävissä toiminnan ylläpitämisessä sekä kehittämisessä. Kirjallinen oma- ja valvontasuunnitelma on hyvä työkalu myös henkilökunnan perehdyttämisessä.

Terveydensuojelulain oma- ja valvontavelvoite koskee kaikkia terveydensuojelulain mukaan ilmoitusvelvollisia toimintoja, kuten: päiväkotia, kerhoja, leikkipuistoja, nuorisotiloja, kouluja, oppilaitoksia, sosiaalihuollon toimintayksiköitä, vastaanottokeskuksia, kauneushoitoloita ja muuta ihonkäsittelyä, tatuointi- ja lävistystoimintaa, solariumeja, majoitusliikkeitä, liikuntasaleja, kuntosaleja, yleisiä saunoja, uimahalleja ja uimarentoja. Terveydensuojeluviranomainen valvoo ja arvioi ilmoitusvelvollisten toimintojen terveydellisiin olosuhteisiin vaikuttavia tekijöitä ja voi pyytää toiminnanharjoittajaa esittämään tarvittaessa, miten toiminnanharjoittaja täyttää huolehtimisvelvoitteen.

Esimerkkejä oma- ja valvonnessa huomioitavista asioista

Toiminta

- tiloissa tarjottava toiminta/palvelu
- toiminta-ajat
- henkilömäärät
- wc- ja vesipisteiden määrät
- siivous- ja pyykkihuolto
- pintojen desinfiointi
- tilojen terveydelliset olosuhteet
- fysikaaliset, biologiset ja kemialliset olosuhteet

Toiminnan riskitekijät

- sijainti ja ympäristö
- toiminnot, joihin sisältyy terveysriski
- väestö- ja riskiryhmät
- toiminnassa ja tiloissa tapahtuvat muutokset
- huoneiston korjaustarpeet
- pintojen ja tilojen helposti puhtaana pidettävyys
- haittaeläimet

Riskitekijöiden ennaltaehkäisy

- ajantasainen selvitys rakennuksen kunnosta on tehty
- käyttäjäkysely/sisäilmastokysely on tehty
- toiminta ja tilojen riittävyys ja soveltuvuus toimintaan nähdyn
- henkilökunnan perehdytys
- ajantasaiset työ- ja toimintaohjeet
- sidosryhmien välinen yhteistyö/viestintä
- tilojen siisteys, järjestys ja hygieenisuus (siivoussuunnitelma ja toteutumisen seuranta)
- kiinteistöhuoltosuunnitelma (ilmanvaihtolaitteiden nuohous ja puhdistus ja tilojen korjaukset ja toimivuus)
- toiminnassa käytettävien laitteiden toimivuuden seuranta
- sisäilmaongelmissa toimiminen ja milloin on syytä epäillä sisäilmaongelmaa
- epidemioihin ja muihin häiriötilanteisiin varautuminen
- haittaeläintorjunta